

REZUMAT AL TEZEI DE ABILITARE:

Fundamente comportamentale și analize cantitative în domeniul sănătății și bunăstării

Elena Nolica Druică

Contribuțiile incluse în această teză de abilitare se aliniază într-o majoritate covârșitoare unora dintre cele mai importante direcții actuale de interes din domeniul sănătății globale și sunt structurate în cinci capitole. În primul capitol am prezentat rezultatele cercetărilor asupra legăturii dintre distribuția regională a diabetului (insulinic, non – insulinic și de malnutriție) și a tuberculozei și indicatori ai nivelului de dezvoltare economică la nivel de județe. Tot în primul capitol am analizat date referitoare la infrastructura de sănătate și am abordat problema infecțiilor nozocomiale. Prin rezultatele prezentate în acest capitol răspund nevoii de monitorizare și evaluare permanentă a stării de sănătate a populației, un deziderat al oricărui sistem de sănătate publică.

Cel de-al doilea capitol rezumă rezultatele a două proiecte de cercetare realizate în calitate de consultant al Autorității Naționale de Managementul Calității în Sănătate Publică (ANMCS). Primul proiect arată cum percep românii calitatea serviciilor publice de sănătate și care este gradul de satisfacție față de interacțiunea lor cu diferite categorii de angajați din domeniul sănătății. Cel de-al doilea proiect urmărește să evalueze efectele acreditării spitalelor din România, așa cum sunt percepute de cadrele medicale din 340 de spitale participante la studiu. Acest al doilea proiect a ajutat la identificarea celor mai importante reușite și a celor mai importante

eșecuri ale primului val de acreditare. Contribuția din acest capitol răspunde scopului de a crea servicii de sănătate de calitate superioară și nevoii de a construi politici și intervenții bazate pe dovezi.

O dimensiune importantă a acestei cercetări este aceea că, prin faptul că am putut realiza măsurări atât de partea pacienților, cât și de partea cadrelor medicale, am reușit să comparăm punctele de vedere ale celor două categorii și am putut identifica segmentele unde perspectivele diverg.

În cel de-al treilea capitol, aparent eterogen ca și conținut, prezintă contribuții care au ca numitor comun sănătatea emoțională. Importanța acestui capitol se susține, pe de o parte, prin predicția realizată de Organizația Mondială a Sănătății, că până în 2030 cea mai importantă cauză a reducerii speranței medii de viață ajustată cu factorul de invaliditate este depresia. Ca atare, am realizat o cercetare asupra a 11 țări europene care evaluează în ce măsură dezechilibrul emoțional contribuie la o scădere a satisfacției în viață. Importanța acestui capitol se mai susține și prin aceea că o stimă de sine scăzută, materialismul pronunțat, sau nevoia de conformitate influențează comportamentele economice sau se corelează cu delinquența economică. Nu în ultimul rând, dată fiind preocuparea mea pentru a găsi soluții pentru îmbunătățirea stării de sănătate prin metode ieftine, sau chiar gratis, mi-am manifestat interesul pentru mindfulness, o practică recunoscută pentru beneficiile aduse pacienților cronici.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, predicția pentru anul 2030 spune că primele trei cauze ale mortalității în țările cu venit mediu ridicat, cum este cazul României, sunt: cardiopatia ischemică, bolile cardiace, accidentele vasculare și afecțiunile pulmonare cronice obstructive. Pe locul cinci este cancerul pulmonar, iar pe locul șapte sunt infecțiile respiratorii. Toate aceste afecțiuni sunt în strânsă legătură cu calitatea mediului. Capitolul 4 prezintă două contribuții care abordează problema consumului individual sustenabil, ca o posibilă soluție care să compatibilizeze nevoia de consum cu nevoia de protecție a mediului înconjurător și de reducere a emisiilor de poluanți.

La momentul scrierii acestei teze, la nivel mondial încă ne confruntăm cu efectele pandemiei de Covid – 19. Capitolul 5 prezintă rezultatele unui proiect de cercetare inițiat în martie 2020 la nivelul Centrului de Cercetări în

Economie Comportamentală Aplicată, Universitatea București. Proiectul a avut ca scop colectarea de date menită să evalueze determinanții comportamentului preventiv în contextul teoretic propus de Modelul Credințelor despre Sănătate (Health Beliefs Model), atât în România cât și în Italia, două țări poziționate la extreme din perspectiva numărului de infectări și decese în perioada analizată (martie – aprilie 2020). Capitolul este construit pe baza unui articol deja publicat, care analizează existența biasului de optimism în cele două țări și a unei lucrări în curs de evaluare, care compară modul în care este verificat cadrul teoretic al Modelului Credințelor despre Sănătate în România și Italia. Ambele contribuții vin cu discuții ale implicațiilor practice ale rezultatelor și punctează contribuțiile teoretice.

Lucrarea se încheie cu o listă foarte concretă a planurilor de perspectivă, organizată în două categorii: planurile pe termen scurt cuprind acele proiecte aflate în derulare, iar planurile pe termen lung se referă la direcții pe care intenționez să le abordez cu începere de anul viitor.

Întreaga teză de abilitare este o reflectare constantă a faptului că pregătirea mea de bază este aceea de statistician. Accentul pus pe importanța instrumentului de investigație este întotdeauna parte din discurs și nu am ezitat ca, ori de câte ori a fost necesar, să subliniez faptul că analiza empirică și foarte contextuală vine în completarea adevărilor teoretice, atunci când este nevoie de intervenții practice informate și eficiente.